

De SP heeft het herindelingsvraagstuk vanuit twee invalshoeken aangevlogen.

Politiek:

De gemeente is het bestuur van een lokale gemeenschap. Als we op deze manier naar een gemeente kijken is herindeling een politiek vraagstuk. Het gaat dan bijvoorbeeld om begrippen als democratie, politieke participatie en de mate van vertrouwen in de overheid.

1. Wat is de reden, het waarom. Waarom zouden we moeten herindelen en dan gelijk ons vastpinnen op 1 grote gemeente? Welke theorie rechtvaardigt deze schaalvergroting? Volgens de SP is die theorie er niet.
2. We leven in een tijd vol maatschappelijke onrust. De onrust en onvrede komt deels door de weerzin van mensen tegen de schaalvergrotingen in bijvoorbeeld het onderwijs, openbaar bestuur, de economie (kredietcrisis) en de marktwerking in de zorg. Hoe draagt een herindeling bij aan het laten afnemen van deze maatschappelijke onrust?
3. Door een herindeling neemt de kwaliteit van de democratie af. Op welke wijze kan er samengewerkt worden zodat er eerder een verrijking van de democratie wordt? Waarop wordt het gebaseerd dat er wel voldoende draagvlak is om te herindelen?

Bestuurlijk:

De gemeente is de lokale dienstverlener van de overheid. Als we op deze manier naar een gemeente kijken is herindeling een bestuurlijk vraagstuk. Nu gaat het om het functioneren van het ambtelijk apparaat of bijvoorbeeld om de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening.

4. Het is niet bewezen dat de dienstverlening beter wordt bij herindelen, het tegengestelde is vaak wel het geval. De fysieke afstand wordt wel groter tussen gemeente en burger.
5. Ook nemen de gemeentelijke lasten toe. Hoe dan ook wordt het voor de mensen duurder. Helemaal in het geval van de G7 gaat de inwoner van Eemmond het voelen in de portemonnee.
6. De kosten voor de hele maatschappij en bureaucratie worden ook niet minder. Herindelen kost geld, dat is wat zeker is. Wat zijn die kosten dan precies? Friciekosten, kosten om ICT af te stemmen, is duidelijk of er niet nog ergens bij een gemeente financiële lijken in de kast zitten?
7. SP wil graag onderzocht zien wat de voor en nadelen zouden zijn om te komen tot een ambtelijke fusie, ongeacht wel of niet herindelen is dit een optie waarbij de kennis en kracht gebundeld wordt. Waardoor ziekte en piek momenten ook beter opgevangen worden. Daarnaast wordt er al intensief samengewerkt op een aantal onderdelen, hoe kan dit uitgebreid worden en zo ingericht worden dat de democratische waarde gewaarborgd wordt?

De SP zegt Nee tegen herindelen als het van bovenaf opgelegd wordt, en ja tegen Inzetten op slimme samenwerking. Samen sterk vanuit eigen basis.

Bevingsproblematiek

Veel gehoord argument is dat de bestuurlijke kracht toeneemt door te herindelen. Op het gebied van de bevingen zouden we zo een sterkere vuist kunnen maken. Deze redenering negeert het feit dat het tegen 1 burgemeester makkelijker NEE zeggen is, dan 7 verschillende met bijbehorende raden. De vuist zit juist in het samen optrekken vanuit eigen basis. In het geval van de bevingen is het zaak dat

de gemeente dicht bij de inwoners staat en weet wat er speelt om zo overzicht te houden op lokaal niveau. Daarom vinden wij de bevestigingsproblematiek voor de gemeente een kerntaak!

Met stoom en kokend water;

Zo hebben wij als SP fractie de tijdsdruk die door de provincie op de besluitvorming is gezet ervaren. Ook hebben we het gevoel gehad dat vooral in het begin erg gestuurd werd op de G7 variant. Waardoor andere varianten om de bestuurlijke krachten te bundelen en de uitdagingen aan te gaan buiten beschouwing zijn gebleven.

Het lijkt alsof met de komst van het rapport Grenzeloos Gunnen eigenlijk al is besloten dat een herindeling onoverkomelijk is. Volgens de SP is in veel rapporten de onderzoeksvraag vaak te nauw toegespitst op herindelen. Opties zoals een ambtelijke fusie en samenwerkingsverbanden zoals een Drechtsteden lijken een gemiste kans.

Bij het lezen van de college voorstellen is duidelijk dat de herindelingsoogkleppen nog stevig aanwezig zijn. Maar de SP vraagt zich echt af, hoe ga je al die verschillende gemeenten en bestuursculturen samenvoegen tot 1 gemeente in een krappe drie jaar? Op papier staat het allemaal mooi, maar wat betekent dat in de praktijk? Waarom niet door nu efficiënte samenwerking op te zetten en uit te bouwen, zorgen dat er een goede basis is. Zodat als je gaat herindelen in de toekomst er ook iets is om op verder te bouwen. Behalve een advies van de commissie Jansen als onderlegger en de grote uitdagingen die op ons afkomen in combinatie met bezuinigingen. Dat is een beste bak bestuurlijk en financiële onzekerheid waar je de inwoners mee confronteert.

Gelukkig was daar een duidelijk antwoord voor ons op 18 maart wat Groningen wil. In Eemsmond zijn de meeste stemmen gegaan naar de SP en GB. Dit betekent dat inderdaad de wereld om ons heen verandert is. Namelijk de druk gaat van de ketel en door de hoeveelheid stemmen is ons standpunt, kritisch ten opzichte van de herindeling, dan ook legitiem.

Laten we dan ook nu de tijd nemen om te kijken welke samenwerkingsvorm echt past bij de huidige tijd. Dat kan heel goed zijn dat het een samenwerkingsvorm is die een stap naar herindelen toe gaat. Maar in plaats van de stip, namelijk herindelen in 2018 is het realistischer om uit te gaan van een vlek. Wat komt er op ons af in de toekomst en wat is de beste wijze om dit aan te vliegen. Ons uitgangspunt als SP is helder hierin, samen sterk vanuit eigen basis. Veranderende tijden vragen om friskijkers en dwarsdenkers. Een goede voorbereiding aan de voorkant voorkomt een hoop ellende aan de achterkant.

Nu we kunnen vaststellen dat de wereld om ons heen verandert is, een dagelijks fenomeen overigens het volgende;

In het raadsbesluit staat dat Eemsmond liever zelfstandig blijft, maar.....

Ons is altijd geleerd dat Ja maar, nee is en Nee maar, ja. Want we hebben al eerder gezegd dat de wereld om ons heen verandert, dat is altijd al zo geweest en zal deze altijd blijven doen. Als we dan even stilt gaan staan bij de huidige situatie, wat zie je dan eigenlijk:

Wij constateren dat:

- De uitkomst van de provinciale staten verkiezingen een andere wind doet waaien, de wereld om ons heen is in die zin verandert.

- De inwoners niet staan te juichen om te herindelen, wel zien ze het belang van het bundelen van krachten. De angst is het verlies van de eigen basis en groter wordende afstand van de meest nabije overheid.
- De strategische opgave er is, evenals, misschien wel de grootste opgave, die nu niet meer als prioriteit genoemd wordt, namelijk de 3 D's. Bijzonder is dat de overheid allemaal taken inclusief bezuinigingen bij gemeente legt. Omdat het bestuur dicht bij de bevolking dient te komen en er in het geval van de G7 gestuurd wordt op een mega gemeente.
- 1 citaat uit de strategische agenda wil ik niet u niet onthouden, bij ons liepen de rillingen over de rug:
Uitvindingen die aan de Hanzehogeschool en de RUG worden gedaan, kunnen hier worden uitgetest en mede ten goede komen aan de bevolking; een levend laboratorium.
- Financieel is moeilijk te overzien wat het echt gaat betekenen voor de inwoners van Eemsmond, maar een ding is zeker, dat wordt er niet beter van.
- De burgers nabijheid en betrokkenheid zijn ten aller tijde een kerntaak van een gemeente.
- Herindelen is een middel, en geen doel. Zo is ook gesteld in het coalitieakkoord.

Daarom vanuit de SP de inzet op de slimme samenwerking binnen het gebied van "Lauwerszee tot Dollard tou" en het dringende verzoek de optie ambtelijke fusie hierin mee te nemen. Aangezien het ambtelijk apparaat ontzettend veel nieuwe taken voor de kiezen krijgt en het tijd is om kennis en krachten te bundelen. Als gemeente moet het uitgangspunt zijn, samen sterk vanuit eigen basis.